

dets Forslag om at holde sig saa nær til den bestaaende Kredsinddeling som muligt, uden dog derfor at opretholde eller indrette urimelig smaa Dommerembeder, skal følgende bemærkes:

Vor hele borgerlige Lovgivning, saaledes som den længe har været og ogsaa efter de her foreliggende Udkast vil vedblive at være, henlægger en stor Mængde forskellige Ting vedrørende det daglige, borgerlige Liv til Varetagelse ved Underdommer, Underøvrighed og Politimester. Efter den bestaaende Ordning er det en og samme Mand, der fungerer i samtlige disse Egenskaber. Efter det tidligere Forslag saa vel som efter nærværende Udkast skal der, overensstemmende med Grundlovens Bud om Retsplejens Adskillelse fra Forvaltningen, ansættes særlige Politimestre, til hvem ogsaa de almindelige Underøvrighedsforretninger tænkes henlagte. Men Politikredsene skulle efter begge Forslag med en enkelt Undtagelse falde sammen med Retskredsene og den for alle Parter mest praktiske Ordning vil da være den, at Politimesteren har sit Kontor i samme By og om muligt i samme Bygning, hvori Tingstedet er (jfr. Udkast § 90). Som Følge heraf ville en Retskredsens Beboere ogsaa fremtidig i stort Omfang have at henvende sig paa det Sted, hvor Underretten holdes, saaledes ikke blot naar de skulle møde som Parter, Vidner eller Skønsmænd under en Proces, men endvidere naar de skulle rekvirere en Foged eller Tvangsauktionsforretning, møde til Forlig, møde under Skiftebehandling, have et Dokument tinglæst eller forsynet med Notarialattestation, gøre Dødsanmeldelser, Firmaanmeldelser, Anmeldelser efter Værnepligtsloven, ofte ogsaa naar de ville søge om Bevillinger eller Dispensationer osv. osv. Det er herefter klart, hvor mange og store Interesser der ere knyttede til, at et Tingsted ikke flyttes fra dets tilvante Plads. Retskredsens Beboere ere interesserede i, at Afstanden til Tingstedet ikke forøges, og at ej heller Tingstedet flyttes fra den Købstad, som det er dem bekvæmest at søge til. Endvidere kunde en saadan Flytning virke meget besværligt for en Række andre Myndigheder, der skulle samvirke med de her omhandlede. Fremdeles vil for mangfoldige Sagførere Tingstedets Flytning betyde Bortfald af en væsentlig Forudsætning for deres Virksomhed paa det Sted, hvor de have nedsat sig. Det er endog næppe for meget at sige, at for adskillige mindre Købstæder, der kæmpe haardt for at holde sig oppe, vil det, at

fratage dem deres eget Tingsted, omtrent være det samme som at give dem Dødsstødet.

Hvor vidt forgrenede og ømfindlige de Interesser ere, hvorom der her er Tale, viser sig paa iøjnefaldende Maade, hver Gang der under den nuværende Ordning er Tale om en enkelt Jurisdiktionsforandring, blot bestaaende i, at et Par Sogne overføres fra en Jurisdiktion til en anden. Forslag herom vækker altid stærkt Røre paa Stedet, sætter endog gerne Lidenskaberne i Bevægelse og kan overhovedet kun tænkes gennemført, naar alt i alt Fordelene derved aabenbart ere betydelige og Ulemperne kun ringe. Det maa her efter antages, at Befolkningen med stor Styrke vil kræve, at man holder sig saa nær op til den bestaaende Jurisdiktionsinddeling som blot muligt.

Fremdeles skal følgende bemærkes: Da der skal ansættes særlige Politimestre, og alle de almindelige Underøvrighedsforretninger skulle henlægges til disse, ville vel Underetsdommerne blive fritagne for en væsentlig Del af det Arbejde, der nu for Tiden paahviler dem, og der kunde for saa vidt synes at være Grund til at gøre Retskredsene betydelig større, end de nu for Tiden ere. Men herved maa for det første erindres, at nærværende Kommissions Udkast til den borgerlige Retspleje forudsætter et større Arbejde af Underretsdommeren, end der nu for Tiden paahviler ham, idet han efter Udkastet selv skal prøve Forlig saa vel i Underretssager som i Landretssager og endvidere har Vejledningspligt i alle Underretssager. Fremdeles maa erindres, at de fleste Underretsdommere under den nu bestaaende Ordning kun kunne overkomme det dem paahvilende Arbejde ved i stort Omfang at gøre Brug af Fuldmægtiges Bistand, og at derfor den naturlige Følge af, at Underretsdommernes Arbejdsmængde indskrænkes, vil være, at der i højere Grad end nu kan og bør forlanges personlig Udførelse af det dem paahvilende Arbejde som Dommere, Fogder, Skifteforvaltere og Retsskrivere, hvorved netop en betydelig Fordel vil vindes. — Hvad dernæst Politimestrene angaar, da vil det Arbejde, der kommer til at paahvile disse, blive betydeligt. Ikke blot vil jo nemlig Politimesteren, som alt antydet, ved Siden af sin Hovedvirksomhed faa Varetagelsen af alle de almindelige Underøvrighedsforretninger, men selve hans Politivirksomhed vil som Følge af de Krav, Anklageprincipets Gennemførelse i Straffeprocessen stiller til Politiets Medvirken